

MARIA ELENA DEAC

ÎNTÂMPLĂRI LA CURTEA
LUI MÂȚAȘCU-VODĂ

CUVÂNT ÎNAINTE DE MARIA MARIȘ

LIMES

2019

Coperta și ilustrațiile: RENATA BARNA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DEAC, MARIA ELENA

Întâmplări la curtea lui Mâțașcu-Vodă / Maria Elena
Deac ; cuv. înainte de Maria Mariș. - Florești : Limes, 2019
ISBN 978-606-799-242-7

I. Mariș, Maria (pref.)
821.135.1

© Editura Limes, pentru prezenta ediție
Str. Castanilor, 3
407280 Florești – Cluj
Tel./fax: 0264/544109; 0723/194022
Email: edituralimes@yahoo.com
www.edituralimes.ro

CUVÂNT ÎNAINTE

Doresc să scot la lumină această carte în memoria celei mai bune prietene, **Maria Elena Deac**, o personalitate fascinantă și tulburătoare atât prin optimismul și umorul ei, cât și prin profunzimea spirituală de care a dat dovadă pe parcursul întregii sale vieți.

Având ca izvor de inspirație viața de la țară din spațiul Maramureșului istoric, autoarea acestei cărți a creat cinci povești remarcabile prin realismul, autenticitatea și originalitatea lor. Poveștile se adresează copiilor care nu uită să râdă și să se bucure de o copilărie fericită.

Cele cinci povești se inspiră atât din întâmplări reale, cât și din întâmplări imaginare. Ele sunt scrise cu umor și adesea chiar în cheie parodică. Cititorii acestei cărți vor observa că până și situațiile tensionate sunt inserate în cadrul poveștilor tot cu scopul de a stârni râsul.

Autoarea îi conduce pe cititori pe un fir narativ antrenant, cu situații neprevăzute, într-un univers cu personaje care mai de care mai năstrușnice. Personajele sunt puse în scenă prin dialoguri dinamice, viu colorate. Cu multă măiestrie artistică autoarea face să vorbească atât ființe umane (țărani, gospodine), cât și ființe necuvântătoare (pisici, câini, șoareci etc).

Țin să mulțumesc pe această cale poetei **Ana Hompot** pentru aportul considerabil pe care l-a adus în privința susținerii apariției acestei cărți. Nu în ultimul rând doresc să transmit mulțumiri Editurii Limes pentru tot sprijinul acordat în vederea ieșirii la lumina tiparului a acestei cărți.

Așadar, îi invităm pe micii noștri cititori în lumea fascinantă a poveștilor, la o lectură menită să le descopere și să le provoace imaginația și fantezia.

Maria Mariș

ÎNTÂMPLĂRI LA CURTEA LUI MĂȚAȘCU-VODĂ

Dedicată special pentru Mary

Pe o buturugă din lemn stă un motan cenușiu. Se încălzește la soare dus pe gânduri. Motanul acesta, frumos, cu mustăți falnice și coadă stufoasă, e vestitul Vodă Mățașcu, domn peste soborul pisicesc dintr-un hambar părăsit.

De după un șopron dărăpănat se ivi un alt motan mare, alb, cu o pată neagră între cele două urechi. Cu pași ca de vată, motanul cel alb se apropie de Vodă Mățașcu și, cu multă smerenie, îi sărută laba dreaptă. Mățașcu, ridicând ușor capul, zise cu blândețe, clipind din ochii-i verzi ca smaraldul:

– Dumneata ești, hatmane Miorlăilă?

– Da, Măria-Ta. Mă iartă că îți tulbur ceasul de tihnă.

– Nu-ți face griji pentru asta. Dar atât de încet ai venit, că nici măcar nu te-am simțit...

– Am venit tiptil ca să nu-ți tulbur tihna ceasului de amiază.

– Of, of! Cum trece vremea și ne trezim bătrâni...

– La ce te gândești, Măria-Ta? Și de ce oftezi din greu?

– Îmbătrânesc... Iar fiul meu Motanschi nici gând să se însoare.

– Luminat stăpâne, motănașul dumitale e încă tânăr și are destulă vreme pentru însurătoare. De ce să-l grăbim? Și Măria-Ta e încă în putere. Eu zic să nu ne mai gândim la toate astea.

– Ba să ne gândim, hatmane Miorlăilă! Că timpul trece și vremea nu ne așteaptă...

– Privește, Înălțimea-Ta! Generalul Mâța-chi vine spre noi alergând mai să-și rupă gâtul.

– Da, ai dreptate, hatmane. Cred că s-a întâmplat ceva.

Și, într-adevăr, un pisoi dolofan, negru ca funinginea, se opri dinaintea lui Vodă și, cu o labă dusă în dreptul urechii, se închină salutând militărește.

– Spune repede, generale Mâțachi, s-a petrecut ceva rău?

– Să ai ghearele și colții tot așa de tari ca piatra, mărite Vodă Mâțașcu. Iscoadele noastre, tocmite de Măria-Ta la șurile părăsite, ne-au dat de veste că

hoardele de guzgani, în frunte cu Guzgănilă cel Cumplit, marele șobolan cenușiu, au pus la cale să ne cotopească ținutul.

– Și când vor să ne atace?

– De azi în trei zile. Mai bine zis, peste trei nopți, fiindcă vor să dea năvală peste noi la vreme de noapte.

– Nu-i timp de pierdut, dragii mei prieteni. Să chemăm tot soborul pisicesc la sfat, ca să vedem ce-i de făcut!

Și voievodul Mâțașcu se ridică pe labe, înălță capul și slobozi un mieunat prelung:

– Miauuuuuu!

Auzind chemarea voievodului lor, pisici de toate mărimile și culorile alergară de prin părțile și cotloanele nenumărate ale ținutului stăpânit de Vodă. Erau dornice să afle ce se petrece și pentru ce au fost chemate de Vodă cu atâta grabă. Pisicile se așezară împrejurul buturugii pe care ședea Vodă cu hatmanul Miorlăilă și cu generalul Mâțachi.

Mâțașcu-Vodă se ridică pe toate cele patru labe și mieună cu solemnitate către întreg soborul pisicesc:

– Dragii mei supuși – mari și mici, sănătoși și becisnici – v-am chemat aici spre a vă vesti că hoarda lui Guzgănilă cel Cumplit va năvăli asupra noastră.

Are de gând să ne cotropească ținutul. Asta se va petrece în noaptea celei de-a treia zile.

Un fior de teamă trecu prin toată adunarea. Mâțașcu mieună mai departe:

– Pentru asta v-am chemat aici, să ne sfătuim și să vedem ce-i de făcut.

Atunci toate pisicile începură să miorlăie, fiecare pe tonul ei, și să-și agite cozile a furie. Hatmanul Miorlăilă, ridicându-și o labă, ceru liniște. Atunci hărmălaia se potoli și cu toții așteptară ca hatmanul să vorbească.

– Rog pe Înălțimea-Sa Mâțașcu să mă ierte că am îndrăznit a lua eu cel dintâi cuvântul. După mintea mea, socot că întâi și-ntâi ar trebui să punem la adăpost mâțele, puii, pisicile bolnave și pe cele bătrâne, precum și proviziile.

Mâțașcu-Vodă zise:

– Înțelept ai mieunat, hatmane Miorlăilă! Negreșit, așa vom face.

Generalul Mâțachi mieună și el:

– După ce toate vor fi puse la adăpost, cu pile de fier ne vom ascuți ghearele și dinții, ca mai vârtos dușmanul să ne simtă pe propria-i blană!

Atunci mieunară cu toții într-un glas:

– Așa să facem! Așa! Trăiască Măria-Sa Mâțașcu-Vodă! Trăiască! Miau! Miau! Miau!

Pisicile se împrăștiară fiecare la rosturile lor. Deodată, dinspre livadă, un motan cu pasul sprinten își făcu apariția lângă Mâțașcu-Vodă. Avea blană albă, cu pete negre și ochi scânteietori. Era Motanschi, fiul voievodului. El se apropie de tatăl său.

– Motanschi, unde mi-ai fost până acum?

– Am vânat vrăbii în livada de colo. Dar am auzit zarva pisicilor și am venit încetișor, pentru a nu tulbura sfatul pisicesc. Știu că mare primejdie se abate asupra ținutului nostru.

Apoi Motanschi grăi cu sfială:

– Tată, mă lași pe mine să comand la război ceata motanilor tineri?

– Te las, fiul meu. Căci tu ești nădejdea mea în această luptă. Dar să te porți cu vitejie, așa cum trebuie să facă un urmaș din neamul Mâțaștilor.

– Îți promit, dragă tată, că n-am să te fac de rușine și că în bătălie mă voi purta cu cinste.

– Așa să fie, dragul meu pisoi.

Cele trei zile trecură foarte repede. În tot acest timp oștenii lui Mâțașcu se pregătiră cu multă băgare de seamă. Și, când sosi ceasul înfruntării, oștenii stăteau înzăuați cu sulițele-n labe, înșiruiți, gata de luptă. Printre șirurile de motani trecu fără ca cineva s-o oprească o pisică de un gri lucitor. Aceasta se apropie de Vodă mieunând:

– Dragul meu stăpân și soț, nu te mânia pe mine că ți-am încălcat vrerea. Dar aș vrea să-l mai văd încă o dată pe Motanschi, puiul nostru.

Atunci Mâțașcu mieună aspru:

– Mâțiana, de ce nu te afli împreună cu celelalte mățe și cu puii lor sus, pe acoperișul hambarului, la adăpost!?

– Doar să-l mai văd pe Motanschi și pe urmă plec.

– Ți-ai pierdut mințile, doamnă Mâțiana? Motanschi a crescut, e de acum un motan în toată legea. Ce vrei? Să-l dezonzor chemându-l aici, să-i dai dumneata cutiuța cu lapte sau vreun șoricel?

– Te rog, nu fi aspru cu mine. Mi-e teamă să nu cadă-n luptă.

– Du-te, draga mea, și nu te îngrijora. Nu i se va întâmpla nimic rău.

Doamna Mâțiana se îndepărtă mieunând jalnic.

– Generale Mâțachi, ce spun iscoadele? Vin guzganii au ba?

– Iscoadele spun că sunt pe aici, pe undeva și că dintr-o clipă într-alta...

Dar generalul nu apucă să sfârșească; se și auzi un mieunat scurt:

– Suntem atacați! Suntem atacați!

Mâțachi mieună:

